

Vantaan kaupungin lausunto metropolilainsäädäntöä valmisteleavan työryhmän väliraportista

Vantaan kaupunki on tuonut päätöksissään johdonmukaisesti esille metropolihallinnon selvittämisen ja toteuttamisen tarpeen. Vantaan aloitteesta toteutettiin seudun 14 kunnan yhteinen selvitys Kaksiportaisen seutuhallinnon eduista ja haitoista (2009 - 2010) yhteisen tahtotilan löytämiseksi seudun ongelmien ratkaisemiseksi, kilpailukyvyyn lisäämiseksi ja yhteisen päätöksenteon mahdollistamiseksi.

Vantaan kaupunki toteaa, että metropolihallintoa valmisteleavan työryhmän työ on edennyt tehtävän laajuus ja aikataulu huomioiden hyvin ja hallituksen rakennepoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti. Työryhmän työ on vielä kesken ja raportti on keskeneräinen erityisesti toiminnan rahoitusta ja nykyisten kuntayhtymien sulauttamista metropolihallintoon koskevilta osin. Väliraportin yksityiskohtien laajuus ja toisaalta työn keskeneräisyys vaikeuttavat lausunnonantajalle esitettyihin kysymyksiin vastaamista.

Vantaan lausunnon perusta on määritelty aiemmissa Vantaan kaupungin lausunnoissa kuntarakenneuudistuksesta ja metropolihallinnon esiselvityksestä (v. 2013). Niissä Vantaa on erityisesti korostanut toteutuksen vaihteellisuutta sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen strategisen suunnittelun ja kehittämisen tehtäviä.

1. Väliraportissa esitetyt vaihtoehtoiset toteuttamistavat metropolihallinnoksi

1 a. vastaavatko työryhmän esittämät vähimmäistehtävät -malli ja laaja malli metropolialueen erityisiin haasteisiin myös pidemmällä aikavälillä sekä kuntien ja alueen kokonaisedun näkökulmasta

Metropolialuetta on kehitettävä ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävällä pohjalta. Metropolialueelle tulee luoda globaalissa toimintaympäristössä toimintaan tarvittavat yhteisen toiminnan tavoitteet ja toimintaedellytykset. Tarvitaan tehokas ja toimiva, ja myös asukkaille läpinäkyvä seudun yhteisten maankäyttö-, liikenne- ja asumis-asioiden suunnittelu ja päätöksenteko. Väliraportin esiin tuomat tavoitteet ja hallituksen linjaukset metropolihallinnolle ovat oleellisia seudun kokonaisedulle, kun halutaan vahvistaa metropolialueen kilpailukykyä, estää segregaatiota sekä tehostaa maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelua ja toteutusta.

Mahdolliset kuntaliitokset eivät ratkaise koko metropolialueen maankäytön, asumisen, liikenteeseen, segregaatioon ja kilpailukykyyn liittyviä haasteita, eivätkä ne poista seudun yhteisen mal-suunnittelun ja päätöksenteon tarvetta. Metropolialueen yhteiseen päätöksentekoon kuuluvien mal-asioiden sisältö ja laajuus eivät ole kytköksissä kuntaliitosten laajuuteen. Tuleva sote-ratkaisu ei myöskään poista metropolihallinnon tarvetta.

Vantaan kaupunki on korostanut lausunnossaan metropolialueen esiselvitykseen (2013): "Metropolihallinto voidaan toteuttaa vain aikataulutettuna vaiheittain. Seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen strategisen suunnittelun ja kehittämisen tehtävät ilman palvelutoimintaa voidaan ensimmäisessä vaiheessa siirtää muodostettavalle metropolihallinnolle ja edetä jatkossa mahdollisesti vaiheittain tarkempien vaikutusarvioiden pohjalta."

Vantaan kaupunki on todennut lausunnossaan metropolialueen esiselvityksestä myös, että metropolihallinnon vaiheittaisessa alkuvaiheessa ja jatkoselvityksissä olisi mukana Helsingin seudun 14 kuntaa. Metropolihallinnon vakiinnuttua tulee voida tarkastella uudelleen myös aluerajausta.

1 b. kumpaa vaihtoehtoista malleista lausunnonantaja pitää tarkoituksenmukaisempaan toteutustapana metropolihallinnon perustamiseksi

Vantaan kaupunki on todennut mm. aiemmissa lausunnoissaan kuntarakenneuudistuksesta ja metropolialueen esiselvityksestä, että metropolialueella tulisi olla yhteinen maankäyttö-, asunto- ja liikennepolitiikka, joka edistäisi kuntien yhteisvastuullisuutta ja toteutuminen valmistettaisiin metropolikaavalla. Tavoitteena tulee olla, että nykyisin hyvin hajanainen ja osin päällekkäinen mal-asioiden strateginen suunnittelu kootaan yhteen.

Työryhmän väliraportissaan esittämä vähimmäistehtävät -mallin mukainen metropolihallinto on pitkälti se, mitä Vantaa on aiemmin lausunnossaan metropolihallintoon liittyen esittänyt. Siirtymiseen tarvittava valmistelu- ja päätöksentekoaika huomioiden on realistista, että toiminta käynnistettäisiin esitetyllä vähimmäistehtävät mallilla, jossa metropolihallinnon luonne ja tehtävät ovat pääosin strategisia ja vain osittain operatiivisia. Operatiivisia tehtäviä ovat tässä mallissa pääasiassa joukkoliikenteen järjestäminen ja rakennuttamispalvelut (valtion tukema tuotanto).

Laajan mallin tarkempi arviointi ei työryhmän väliraportin tiedoilla ja työn keskeneräisyyden vuoksi ole edes mahdollistakaan.

1 c. mikäli kumpaakaan työryhmän esittämistä malleista ei pidetä tarkoituksenmukaisena, pyydetään lausunnonantajaa esittämään vaihtoehtoinen toteutustapa hallituksen linjauksen esittämän metropolihallinnon perustamiseksi

Vantaan kaupunki pitää vähimmäistehtävät -mallia tarkoituksenmukaisena mallina käynnistämisvaiheessa, eikä esitä vaihtoehtoja toteutustapaa. Vantaan kaupunki toteaa kuitenkin, että metropolihallinnon tehtävien ja toiminta-alueen laajentuminen tulee olla lain pohjalta arvioitavissa ja toteutettavissa jatkossa.

2. Molempia malleja koskevat ehdotukset sekä vaihtoehtoisten mallien tarkempi arviointi

2 a. Esitetyt metropolihallinnon tehtävät

Metropolihallinto voidaan käynnistää annetussa aikataulussa työryhmän väliraportin kuvaamalla vähimmäistehtävät -mallilla. Myöhemmin toiminnan käynnistyttyä on arvioitava, tulisiko strategisen suunnittelun lisäksi metropolihallinnolle myös muita mahdollisia tehtäviä ja erityisesti operatiivisia tehtäviä sekä niiden järjestämisvastuu.

Esitetyt vähimmäismallin tehtävät mallissa metropolitasoiselle päätöksenteolle kuuluisivat mal-asiat, sosiaalisen eheyden ja maahanmuuton asiat sekä kilpailukyvyn edistäminen. Metropolihallinnon toiminta painottuisi erityisesti strategiaan suunnittelutehtäviin ja metropolikaavan valmisteluun.

Metropolikaavaa tarvitaan, koska se mahdollistaa nykyistä maakuntakaavaa paremman liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteyden maankäyttöön sekä mal-

suunnitteluprosessin yksinkertaistamisen ja päällekkäisyyksien poiston. Mal-asioiden strateginen suunnittelu, seuranta sekä seudullinen tietopalvelu ovat nykyisin hyvin hajallaan mm. Uudenmaan maakuntaliitossa, HSYssä (Helsingin seudun ympäristöpalvelut), HSLssä (Helsingin seudun liikenne), ELYssä, seudun yhteistyöelimissä kuten MAL-neuvottelukunnassa, maankäytön ja liikenteen neuvottelukunnassa, HSL-toimikunnassa, mal-aiesopimuksen seurantaelimissä.

Metropolikaava ja sen toimeenpano-osan laadinta ovat oleellisia metropolin taseisia tehtäviä. Metropolikaava korvaisi vähimmäistehtävät -mallissa maakuntakaavan ja osin yleiskaavat. Erityisen mahdollisuuden metropolikaava avaa metropolialueen kehittämiselle monikeskuksisena. Se myös edistää seudun kehittämisen ja kilpailukyvyn kannalta ensiarvoisen tärkeiden alueiden kuten lentoaseman alueen seudullista kehittämistä.

Ainakin suurten kaupunkien osalta voi olla tarpeen, että niillä säilyisi yleiskaavatarkastelu. Työryhmän jatkotyössä tulisi vielä arvioida yksityiskohtaisemmin kunnan yleiskaavan suhde metropolikaavaan sekä oikeusvaikutteista yleiskaavoitusta koskevat kuntien oikeudet ja määräykset, jotka tulisivat olla tasapuolisesti kaikkien kuntien yleiskaavoitusta ohjaavia. Nykyisin Vantaan yleiskaavoitusta sitoo se, mitä MRL 46 a§ mukaan oikeusvaikutteisesta yleiskaavasta todetaan: Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkeihin laaditaan kuntien yhteinen yleiskaava.

Jatkotyössä on tarpeen arvioida työryhmässä vielä tarkemmin sitä, onko tarvetta luoda väliraportissakin esitetty mahdollinen rakennuskieltosääntely tai jokin vastaava menettely, joka koskisi pääosin metropolikaavan seudullisia MAL-alueita, joissa metropolikaavan ohjausvaikutus olisi voimakasta. On tärkeätä tarkentaa, että tämä ei kuitenkaan koskisi koko metropolikaavan aluetta. Merkittävä parannus nykyiseen käytäntöön olisi väliraportissa esitetty kuntien oikeus lunastaa maata ilman lupamenettelyä metropolikaavassa osoitetuilla seudullisilla Mal-alueilla, joita koskisi erityinen kaavamääräys. Vantaan kaupungin mielestä on tarpeen, että metropolihallintoon keskitettäisiin vähimmäistehtävät -mallin mukaisesti kuntien rakennuttamispalvelut valtion tukeman tuotannon osalta.

Metropolihallinnolle osoitettaisiin Uudenmaan liitosta niin laajassa kuin vähimmäistehtävät -mallissakin kilpailukyky- ja elinkeinopolitiikkaan liittyvät seudulliset strategisen tason tehtävät sekä aluekehittämistehtävät. Maakuntaliitto vastaa nykyisin aluekehittämislain mukaisesti maakuntakaavan, maakuntaohjelman, maakuntasuunnitelman, vision ja strategian, toimeenpanosuunnitelman laadinnasta sekä maakunnan kehittämisrahan käytöstä. Metropolikaava korvaisi metropolialueella maakuntakaavan.

Väliraportin vähimmäistehtävät mallissa HSY:stä siirtyisi metropolihallintoon toiminnan käynnistyessä *"pelkästään määriteltyjen seudullisten tehtävien johtamiseen, strategiseen vesi- ja jätehuollon suunnitteluun osan metropolikaavan laadintaa sekä keskushallintoon liittyviä toimintoja"*. Siirto koskee HSY:n maankäytön suunnitteluun, ilmansuojeluun ja seurantaan, tietopalveluun liittyvät tehtäviä.

HSY huolehtii Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien alueella jätelain mukaan kunnalle kuuluvista operatiivisista tehtävistä (sopimuksin myös Kirkkonummen jätehuollon tehtävistä). HSY toimii pääkaupunkiseudun alueella kunnallisena vesihuoltolaitoksena. Jäsenkuntien lisäksi HSY tuottaa talousvettä Kirkkonummen ja Sipoon kunnille sekä ottaa vastaan jätevesiä Kirkkonummen, Sipoon, Pornaisten ja Mäntsälän (eteläosa) kuntien alueella sekä Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän viemärlaitokselta.

Käytettävissä olevin tiedoin ei voi ottaa vielä kantaa HSY:n operatiivisen toiminnan siirtämisestä metropolihallintoon. Väliraportista puuttuu kunnittaisia vaikutusarvioita sekä oleellista tarkastelua palvelujen sopimus- ja omaisuusjärjestelyistä. HSY:n operatiivisen toiminnan siirtäminen metropolihallinnon osaksi edellyttäisi uusien jäsenkuntien vesihuolto-omaisuuden lunastamista HSY:lle ja että vesihuolto-omaisuuden korvaamisesta ja jätehuollon sopimusten siirrosta on sovittu.

Metropolihallinnon käynnistämisvaiheessa ei liene ajallisesti mahdollista siirtää operatiivista toimintaa jätehuollon ja vesihuollon osalta metropolihallintoon, vaan operatiivinen vesi- ja jätehuolto toiminta tulisi lakisääteisesti arvioitavaksi erikseen myöhemmin.

HSL:n sulauttamiseen metropolihallintoon tehtäisiin vähimmäistehtävät -mallissa HSL:n vastuulla olevien liikennesektorin tehtävien osalta. Tällä järjestelyllä vähennetään maankäytön suunnittelun päällekkäisyyksiä ja saadaan synergiaetuja. Joukkoliikenteessä metropolihallinnolle tulisi täysi toimivalta palvelutason, lippujärjestelmän, informaation ja liityntäpysäköinnin järjestämisessä sekä taksoista päätettäessä. Nämä eivät ole nykyisinkään enää Vantaan kaupungin päätettävissä kuin välillisesti.

Joukkoliikenteen suunnittelu on oltava tarpeen olla osana metropolihallinnolla. Vähimmäistehtävät -mallissa liikennejärjestelmäsuunnittelu kytkettäisiin kiinteästi metropolikaavoitukseen. Väliraportin mukaan toteutuksesta sovittaisiin nykyistä Mal-sopimusta laajemmassa ja sitovammassa metropolisopimuksessa. Ratkaisun on mahdollistettava se, että kaikki metropolihallinnon kunnat ovat sitoutuneita joukkoliikenteen tukemiseen. Liityntäpysäköinnin järjestämisen rahoituksen ja suunnittelun tulisi olla metropolihallinnossa, kuten väliraportissa esitetäänkin. Liityntäliikenteen järjestämisen rahoituksen ja suunnittelun periaatteet valtion ja kuntien välillä ovat nykyisin sopimatta.

ELY-keskuksen liikennevastuualueelta siirretään maankäytön suunnitteluun liittyvät liikennejärjestelmäsuunnittelu ja joukkoliikenteen järjestäminen metropolihallinnolle.

Metropolihallinnon segregatio-, työvoima- ja maahanmuuttoasiat tulee vielä tarkentaa loppuraporttiin, kun SOTE-ratkaisun vaikutukset ovat tiedossa.

Väliraportissa esitetään sosiaalisen vahvistamisen toimenpideohjelmaa, joka on segregatation torjuntaan liittyviä toimia kokoava ohjelma. Metropolihallinnon osalta työvoima-asiat ja työllisyyden edistäminen mukaan lukien nuorisotakuun tehtäväjako olisi arvioitava jatkoraporttiin vielä tarkemmin kuntien, aluehallinnon ja metropolihallinnon kesken. Myös kolmannen sektorin toimijoiden ja metropolihallinnon yhteistyörakenteet tulee arvioida suhteessa metropolihallintoon. Maahanmuuttajien työllisyyden edistäminen ja kotouttaminen metropolihallinnon tehtävänä antaa mahdollisuuden uudenaikaiseen kokonaisvaltaiseen työvoima-, elinkeino- ja kilpailukyky politiikkaan. Samoin on hyvä tarkastella metropolihallinnon suhdetta aluehallinnon uudistukseen ELY-keskuksen osalta. Vantaan kaupungin isäntäkuntamallilla toimivan asioimis- ja tulkkikeskuksen asema metropolihallinnossa on myös ratkaistava.

Globaali kehitys ja kilpailukyvyyn lisääminen edellyttävät metropolialueen kansainvälisen markkinoinnin ja investoinnin -toiminnan resurssien yhteen nivomista metropolihallintoon. Väliraportissa todetaan niin vähimmäistehtävät -mallin kuin laajankin mallin osalta, että metropolihallinnolla olisi kokonaisvastuu seudun kansainvälisen kilpailukyvyyn edistämässä. Metropolihallinto huolehtisi alueen kansainvälisestä markkinoinnista ja investoinnista, jota tekee nykyisin GHP

(Greater Helsinki Promotion Ltd Oy) ja kaupunkien omat toimijat. Lisäksi metropolihallinto huolehtisi ulkomaalaisten osaajien houkuttelusta.

Metropolihallinnon toiminnan tulee vahvistaa seudun yhteistä markkinointibrändiä. Tämä ei onnistu ilman valtion merkittävää panosta. Valtion tehtävien ja niiden rahoituksen siirtoa metropolihallinnolle ei juurikaan ole väliraportissa käsitelty. Valtion tulisi olla väliraportissa esitettyä vahvempi kumppani metropolialueen tavoitellessa kansainvälisiä investointeja sekä matkailullista näkyvyyttä ja matkailutulovirtoja. Tällöin etuna olisi, että metropolihallinto on kansainvälisessä toiminnassa myös vahvempi kumppani muille kansainvälisille metropolialueille ja vahvempi edustaja valtioon päin.

Kunnan elinkeinopoliittisia perustehtäviä on järkevää säilyttää lähellä alueen yrityksiä, keskeisiä sidosryhmiä ja tapahtumien toteuttajia myös jatkossa. Metropolihallinnolle pitäisi olla merkittävä rooli alueen matkailu- ja mielikuvamarkkinoinnissa ja vahvistaa alueen kansainvälistä kiinnostavuutta ja tunnettavuutta.

2 b. Esitetyt metropolihallinnon hallinnon ja päätöksenteon järjestämisen vaihtoehdot (nk. pakkokuntayhtymä, itsehallintojärjestelmä sekä toimielimet ja muu hallinnon organisointi)

Metropolihallinnon ylin päättävä elin olisi hallituksen linjausten mukaisesti vaaleilla valittava valtuusto. Mikäli metropolihallinto käynnistetään kuntayhtymänä, kuten väliraportissa esitetään, niin vaiheittaisen laajentamisen arviointi ja mahdollisuus olisi myös oltava lain pohjalta tehtävissä myöhemmin.

Vähimmäistehtävät -mallissa noudatetaan väliraportin esityksen mukaisesti sopimuspolitiikkaa valtion kanssa. Esitettyä sopimusmallia tulee kuitenkin vielä kehittää ja tarkentaa. Yksi yhteinen kattava ja sitova metropolisopimus, joka sitoisi merkittävästi kaikkia kuntia ja valtiota, ei liene realistinen. Vaarana on, että usean kunnan, valtion ja metropolihallinnon yhteinen metropolisopimus jää yleiselle tasolle ja vaikuttavuudeltaan huonoksi. Sopimuksien sanktiot tulevat väliraportin mukaisesti koskemaan sopimusosapuolista vain kuntia. Epäselväksi jää myös, miten osoitetaan, että sanktioihin johtavat puutteet tavoitteiden toteuttamisessa johtuvat pelkästään kunnista. Sopijaosapuolien laajentaminen tulee myös olla joltain osin mahdollista (esim. yliopistot ja yhdistykset). Lisäksi metropolikaavan ja sen toteuttamisohjelman sekä metropolisopimuksen tehtävänjakoa tulee vielä tarkentaa.

Metropolihallinnosta tulisi kaksikielinen viranomainen. Kielellisiä oikeuksia koskevat oikeudet ja velvollisuudet on otettava metropolihallintoa järjestettäessä huomioon.

2 c. Esitetyt vaihtoehdot vaalien järjestämiseksi ja asukkaiden osallistumisen turvaaminen

Mikäli kuntayhtymämallia sovelletaan metropolihallintoon, niin kuntien edustavuus tulee taata. Asukkaiden osallisuuden edistämiseen on luotava pysyviä toimintamalleja pelkän äänestämisen lisäksi.

2 d. Esitetyt vaihtoehdot aluerajaukseksi

Vantaa on todennut lausunnossa metropolialueen esiselvitykseen (2013); ”Metropolihallinnon vaiheittaisessa alkuvaiheessa ja jatkoselvityksissä olisi mukana Helsingin seudun 14 kuntaa. Metropolihallinnon mahdollisen etenemisen myöhemmissä vaiheissa voidaan tarkastella uudelleen myös aluerajausta.”

Laajassa mallissa esitetty 10 kunnan aluerajaus on metropolialueen haasteiden vuoksi liian pieni kuntajoukko. Aluerajaus 14 kuntaan on kannatettava lähtökohta, koska se on perinteinen ja vakiintunut kuntajoukko. Metropolihallinnon tulee kuitenkin olla joustava uusille jäsenille sekä siihen liittymistä harkitseville. Lähtökohtana tulisi aluerajauksessa olla se, ettei luoda tulevalle kehitykselle esteitä, ja valitulla ratkaisulla mahdollistetaan tarvittaessa laajentuminen. Työryhmän olisi tarpeen vielä arvioida Uudenmaan maakunnan kokoinen metropolihallinto (26 kuntaa).

2 e. Esitetyt vaihtoehdot rahoituksen järjestämiseksi

Väliraportissa vähimmäistehtävämallissa esitetään rahoituksen perustuvan kuntien maksuosuuksiin. Tulisi vielä arvioida, voitaisiinko asukkaiden tulotaso huomioida maksuosuuksista päätettäessä. Rahoituksen osalta maksujen ja tuloverotuksen osalta esitetyt väliraportin luvut ovat karkeita arvioita.

Koska kuntien lausunnon kannalta oleellinen asia eli kuntavaikutusten (omaisuus-, rahoitus- ja kustannusvaikutukset) arviointityö on valmistelutyöryhmällä vielä kesken, niin rahoitukseen ja omaisuusjärjestelyihin voidaan ottaa kantaa vasta loppuraportin valmistuttua. Metropolihallinnon toiminnan toiminnan taloudelliset tarkastelut ja käyttötalouden arviot puuttuvat. Myös kustannusten vertailu nykyisiin kuntien menoihin kuntayhtymiin puuttuu.

Vantaan kaupungin kuntayhtymämenot HSL:ään, HSY:hyn ja Uudenmaan liittoon ovat 46,6 milj.euroa vuonna 2014. Tämä on noin 4,5 % Vantaan budjetista. Yhden tuloveroprosentin tuotto on noin 43 milj. euroa vuonna 2014. Laajassa mallissa esitetään 3 – 3,5 % metropoliveroa. Esitetty arvio on huomattavan korkea todellisiin nykyisiin em. kuntayhtymämenoihin nähden. Nykyisten kuntayhtymien yhdistäminen metropolihallintoon tuo toiminnallisia ja hallinnollisia tehokkuussäästöjä myös menoihin. Kunnilta metropolihallintoon siirtyvät mahdolliset henkilöresurssit vähentävät kuntien menorasitusta.

Vertailun vuoksi todettakoon, että Vantaan budjetista menee HUS:n maksuihin 20 % eli vajaan 5 tuloveroprosentin tuotto.

Mikäli rahoitus toteutettaisiin vähimmäistehtävät -mallissa esitetyllä maksuosuudella 250 euroa/asukas/vuosi, niin väliraportissa arvioidaan sen olevan noin 5 % kuntien verotuloista. Vantaan asukasluvulla laskien tämä maksuosuus vastaisi noin 50 miljoonaa euroa, joka vastaisi noin 5 % Vantaan verotuloista (verotuloarvio 2015 noin 950 milj. euroa). Vähimmäistehtävät mallissa esitettyä maksuosuutta/asukas/vuosi voidaan myös pitää tehtävämäärä huomioiden ylimitoitettuna, koska muun muassa operatiiviset tehtävät jäävät pääosin metropolihallinnon ulkopuolelle. Laskelmat kaipaavat työryhmän tarkennusta.

Metropolihallinnolle esitetty valtion taloudellinen panostus (tehtävät ja tuet) tulee voida esittää tarkemmin. Metropolihallinnon toiminnalla tulee olla julkisen sektorin kestävyysvajetta vähentävä vaikutus keskipitkällä ajalla. Metropolihallinnolla tulee olla myös tehtäviensä hoitamiseksi selkeät tulostavoitteet, toiminnan tehokkuustavoitteet ja sen tulee tuottaa taloudellisia säästöjä verrattuna nykyiseen hajanaiseen seudullisten kuntayhtymien toimintaan.

2 f. Esitettyjen vaihtoehtoisten mallien kuntakohtaiset ja alueelliset vaikutukset

Metropolihallinnon kuntakohtaisten ja alueellisten vaikutusten etujen ja haittojen arviointi tehtiin Vantaan aloitteesta käynnistetyssä kaksipuolaisen seutuhallinnon selvityksessä vuosina 2009-2010, jolloin arvioitiin mahdolliselle metropolihallinnolle

noin 200 erilaista etua ja haittaa. Väliraportissa esitettyjen mallien kuntakohtaiset ja alueelliset vaikutukset ovat verrattavissa em. selvityksen tuloksiin eduista ja haitoista.

Jatkovalmistelussa työryhmän toivotaan vielä täydentävän väliraporttia erityisesti toiminnan talouden ja kustannusvaikutusten osalta sekä omaisuussiirtojen toteuttamisen osalta. Myös vaikutukset henkilöstöön tulee arvioida ja tuoda esille. Kuntien ja metropolihallinnon tehtävänjakoa on syytä vielä selkeyttää kuntakohtaisten vaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi aluerajauksen vaihtoehtona tulisi voida tarkastella myös vakiintunutta nykyistä 14 kuntajoukkoa ja maakunnan kokoista 26 kunnan metropolihallintoa

3. Lausunnonantajan esille ottamat muut kysymykset ja asiat

Sote-ratkaisu ei poista metropolihallinnon tarvetta, mutta se on otettava huomioon toiminnan suunnittelussa ja organisoinnissa. Vantaan kaupunki varautuu täydentämään lausuntoa sen jälkeen, kun on tiedossa Sote-järjestämislain sisältö.